

I miejsce gmina Podedwórze

Europejski samorząd

Ranking samorządów dziennika Rzeczypospolita „**Europejski samorząd**” został rozstrzygnięty 20 lipca 2010 r., gmina Podedwórze zajęła I miejsce w kategorii gmin wiejskich.

Krzysztof Chilczuk wójt gminy Podedwórze przyjmuje gratulacje od Jerzego Buzka przewodniczącego Parlamentu Europejskiego

Gmina Podedwórze ma własny pomysł na rozwój, samorząd inwestuje w infrastrukturę, ale też w oświatę i kulturę. Zdaniem wójta gminy **Krzysztofa Chilczuka** umiejętność zawiązywania partnerstwa z innymi jest ważnym czynnikiem rozwoju. Gmina jest biedna więc składa małe wnioski zazwyczaj do 50 tys. zł, ale uczestniczy w porozumieniach z sąsiednimi samorządami i dzięki temu realizowane są na terenie gminy duże inwestycje.

- *Najwięcej zyskaliśmy dzięki porozumieniu „Dolina Zielawy” - mówił Krzysztof Chilczuk. Blisko 3 km dróg gminnych pokryto dywanikiem asfaltowym, był to pierwszy asfalt jaki pojawił się na drogach gminnych w tej okolicy. Drogi, kolektory słoneczne, promocja gospodarcza obszaru „Dolina Zielawy” - to duże wspólne projekty, które są w trakcie realizacji. Gmina uczestniczy w porozumieniu gmin powiatu parczewskiego, którego efektem będzie samochód pożarniczy. Porozumienie ze Starostą Parczewskim dotyczy wspólnej budowy sieci szerokopasmowej i informatyzacji urzędu. Uczestnictwo w Międzygminnym Związku Celowym we Włodawie rozwiąże*

problem zagospodarowania odpadów komunalnych, poprzez wspólną budowę składowiska odpadów. Członkostwo w Lokalnej Grupie Działania „Jagiellońska Przystań” pozwala na sięganie po środki z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Ważnym dla nas partnerem jest „Stowarzyszenie na rzecz aktywizacji mieszkańców Polesia Lubelskiego”. Wspólnie z tym stowarzyszeniem pozyskujemy środki z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Doceniam też starania innych stowarzyszeń, które funkcjonują na terenie naszej gminy.

Teren gminy Podedwórze zamieszkuje 1906 osób, jest 770 gospodarstw rolnych o różnej wielkości.

Przewodniczącym kapituły rankingu „Europejski samorząd” jest prof. **Michał Kulesza**, twórca reformy samorządowej w Polsce. Najlepszym samorządowcom gratulowali: **Jerzy Buzek** przewodniczący Parlamentu Europejskiego i **Elżbieta Bieńkowska** minister rozwoju regionalnego.

12. edycja rankingu Rzeczypospolitej wypadła w roku jubileuszowym, samorząd gminny świętuje swoje 20. lecie.

Ranking między innymi bierze pod uwagę dynamikę rozwoju w piątej kadencji, a więc jest jakby oceną upływającej kadencji.

Przez 20 lat samorzady stały się jednym z najważniejszych elementów życia gospodarczego kraju.

Ważną sprawą dla samorządów jest możliwość korzystania ze środków unijnych, tym bardziej godne podkreślenia jest zaangażowanie wójta gminy Krzysztofa Chilczuka w przygotowywanie projektów unijnych. Jego znajomość procedur przyznawania pomocy unijnej oraz doświadczenie w sporządzaniu wniosków jest istotnym elementem sukcesów gminy Podedwórze.

Ranking pokazał, że Polska nadal nie rozwija się równomiernie. Do czołówki trafia niewiele samorządów ze ściany wschodniej. Większość pozyskanych pieniędzy idzie na inwestycje, które powinny być już dawno wykonane. Takim przykładem na terenie gminy Podedwórze jest stan dróg gminnych.

Europejski samorząd

Rada Gminy V kadencji z zadowoleniem przyjęła kolejne wyróżnienie Gminy Podedwórze, tym razem przez redakcję dziennika Rzeczypospolita. Liczne nagrody i wyróżnienia w jednoznaczny sposób oceniają pracę samorządu V kadencji - Wójta Gminy, radnych Rady Gminy, pracowników Urzędu Gminy.

Na zdjęciu radni i pracownicy Urzędu Gminy, stoją od lewej: **Arkadiusz Goławski**, **Jolanta Burzec** Sekretarz Gminy, **Józef Wójcik**, **Jan Mazuryk**, **Mariusz Mazurek**, **Andrzej Iwańczuk**, **Janusz Litwiniuk**, **Krzysztof Chilczuk** - Wójt Gminy, **Mariusz Michalski**, **Tadeusz Kisiel**, **Józef Hołowacz**, **Artur Becher** - Przewodniczący Rady Gminy, **Bogusław Momot**, **Robert Hołod**, **Mariusz Przychodzki**, **Tadeusz Banaszczuk**, **Bożena Zaim**.

Pomagamy powodzianom

Natchniona droga

Autorami Drogi Krzyżowej w kościele parafialnym w Opolu Podedwórze są ojciec i syn - **Kazimierz i Wojciech Chudasowie** z Zamołodycza gmina Stary Brus. Pan Kazimierz rzeźbił kolejne stacje drogi a pan Wojciech złocił płaskorzeźby. Praca zajęła im kilka miesięcy - jesień i zimą 2009 roku.

Fundatorką Drogi Krzyżowej jest jedna z parafianek, która chce pozostać anonimowa.

Zdaniem pana Kazimierza Chudasia natchnienie do tej pracy jest potrzebne, tylko wtedy można zobaczyć co jest w kawałku drzewa. I wtedy rzeźbi się i szybko i pięknie.

Wykonuje przeważnie rzeźby, płaskorzeźby sakralne, praca poprzedzona jest głęboką modlitwą. - *Jak można zrobić Matkę Boską z Dzieciątkiem tak, żeby obraz promieniował - zastanawia się głośno pan Kazimierz. Człowiek nie ma prawa rzeźbić świętych rzeczy, kiedy ma grzech ciężki - mówi. Ta praca musi być wymodlona, to nie jest tylko kawałek drzewa, to jest coś więcej.*

Kiedy pracuję słucham Radia Maryja, tam są bardzo ciekawe rozważania, można pomyśleć o swoim życiu, co się zmarnowało, co się dobrze zrobiło, co można jeszcze poprawić.

Kilkakrotnie pan Kazimierz rozmawiał na temat sakralności sztuki z o. **Romanem Piętką**, kiedy był on w Kostomłotach, tam też są prace Kazimierza Chudasia.

Ponadto znajdują się w prywatnych kolekcjach w kraju i za granicą, przez kilka lat współpracował z Festiwałem Filmu Dokumentalnego w Lublinie rzeźbiąc statuetki dla laureatów. Droga Krzyżowa pojechała do katolickiego kościoła na Ukrainie. - *Ludzie przyjeżdżają i kupują a gdzie ostatecznie moje rzeźby trafiają to trudno powiedzieć - mówi pan Kazimierz.*

Jako młody człowiek przyjeżdżał do dziadków do Holi i na wiejskiej zabawie poznał swoją przyszłą żonę. Ślub z panią

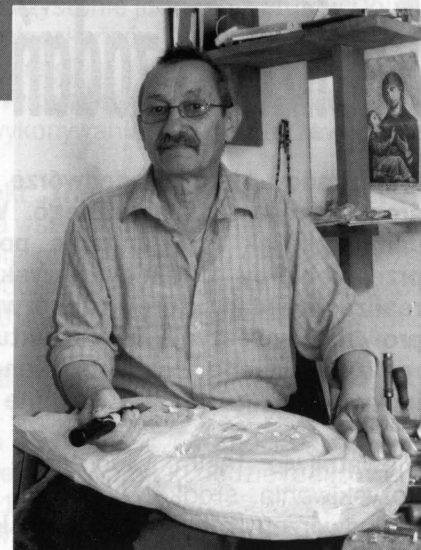
Eugenią wziął w 1974 r. i razem wyjechali do Tczewa. Wrócili do Zamołodycza na początku lat 80. tych XX w. Mają czworo dzieci: **Wioletta** siostra Sylwia jest w zakonie Albertynek, pracuje w Chicago; **Wojciech, Krzysztof i Anna**.

Zdaniem pana Chudasia najważniejsza jest rodzina i tego należy się trzymać.

- *W Tczewie pracowałem w Fabryce Przekładni Samochodowych Polmo, byłem szlifierzem. Nigdy nie byłem w żadnej partii, należałem do Solidarności, ale bez żalu opuszczałem Wybrzeże. To były burzliwe i ciekawe lata, ale teść został sam i trzeba było jemu pomóc. Tym bardziej byliśmy powrotem w rodzinne strony żony zainteresowani, że nie mieliśmy tam mieszkania. A tutaj cisza, spokój, tu znalazłem nasze miejsce na ziemi. Pomagaliśmy dziadkowi w gospodarstwie, pracowałem jako kierowca w Rejonie Dróg Publicznych we Włodawie. Zachorowałem w 1994 r. i od tego czasu zacząłem rzeźbić. Nie można myśleć tylko o chorobie, trzeba chcieć coś z siebie wyrzesać. Mam takie marzenie żeby wyrzeźbić cały duży ołtarz do kościoła - mówi Kazimierz Chudaś.*

- *To bardzo dobre hobby, mąż nie ma czasu na nudę a najważniejsze, że tak się realizuje - powiedziała Eugenia Chudaś.*

Ewa Koziara

Pomagamy powodzianom

Mieszkańcy gminy Podedwórze wsparli inicjatywę kilkunastu osób aby pomóc mieszkańcom zalanych terenów.

Naczelnik OSP w Podedwórze **Andrzej Tarasiuk** jeździł do gminy Wilków dwa razy z grupą 5.osobową. Najpierw umacniali wały w Zastawie Polanowskim a potem w Wiśle. Po raz drugi pomagali mieszkańcom wsi Dobre i Lubomirka. W Dobrem udało się umocnić workami drogę żeby rzeka Wisła nie zalała wsi.

- *Tragedia, ludzie stracili dorobek całego życia. Rząd ich zawiódł. Oni mówili, że mniejszy żal byłby gdyby im się to spaliło. Nas jak i innych ludzi spieszących im z pomocą przyjmowali bardzo gościnnie - mówił Andrzej Tarasiuk.*

- *Jechaliśmy pomagać ludziom, to co tam zobaczyliśmy przerosło nasze wyobrażenie. Kiedy przerwało wał to człowiek myślał tylko o jednym - jak zabrać samochód i znaleźć się w bezpiecznym miejscu - powiedział Rafał Tarasiuk.*

- *Pracowałem na wałach wtedy jak było największe zagrożenie - opowiada Marian Osypiuk komendant gminny OSP. Ludzie zostali ewakuowani, kiedy przerwało wał uciekaliśmy. Ludzie, którzy tego nie widzieli nie zdają sobie sprawy z ogromu niebezpieczeństwa. To jest żywiol, dwa*

samochody ze Świdnika zatopiło i nie było szans żeby to uratować.

Największe wrażenie zrobił na mnie skowyt topionych psów. Nie wszyscy ewakuowani ludzie zdążyli szczepić psy z łańcuchów i to skomlenie było paraliżujące.

Kiedy przyszła druga fala to ludzie stamtąd wydawali się pogodzenie z tym bezmiarem nieszczęścia, oni wiedzieli, że będzie druga fala ale nie myśleli, że taka wielka.

Rada Sołecka Podedwórze doraźnie przekształciła się w Społeczny Komitet Pomocy Powodzianom zebrano pieniądze za które zakupiono potrzebne rzeczy i sołtys wsi **Kazimierz Iwaniuk** i z-ca naczelnika OSP **Bogusław Szabat** powieźli dary do Zastawu Polanowskiego.

- *Nasz wójt porozumiał się z wójtem gminy Wilków, który powiedział co jest najbardziej potrzebne. Kupiliśmy garnki, naczynia kuchenne, koce i kołdry i z tym pojechaliśmy. Ja jeszcze takiej sytuacji nie widziałem, straszne, wszechobecne błoto. Nic nie zostało, odór zgnilizny. Tam jest potrzebna duża pomoc, ale taka, żeby do ludzi trafiła - powiedział Kazimierz Iwaniuk. (ek.)*

Wydawca: Gmina Podedwórze, 21-222 Podedwórze 44, tel. 83/379-50-11

e-mail: podedwo_g@woi.lublin.pl www.gmina-podedworze.pl

Przygotowanie gazety do druku:

Ewa Koziara, tel. 513-236-751

Druk: "AWA-DRUK" Radzyń Podl., tel./fax 83/352-25-91, e-mail: biuro@awadruk.pl

Realizacja zadań współfinansowanych ze środków unijnych

Mieszkańcy gminy Podedwórze mogą powiedzieć, że środki unijne są dla każdego. W tej gminie zarówno samorząd jak i organizacje pozarządowe, sołectwa, przedsiębiorcy i rolnicy pozyskują środki unijne na realizację zadań, które służą rozwojowi gminy. Samorząd prowadzi inwestycje infrastrukturalne, stowarzyszenia realizują własne cele, rozwijane są na tym terenie indywidualne gospodarstwa rolne i przedsiębiorczość.

Niewątpliwie takim widocznym efektem umiejętności pozyskiwania środków unijnych jest obecność gminy Podedwórze w rankingu **Europejska Gmina - Europejskie Miasto**, w którym za rok 2009 otrzymała I miejsce w województwie lubelskim i piąte w kraju w kategorii gmin wiejskich.

Możliwość pozyskania środków unijnych, daje impuls Wójtowi Gminy, Radzie Gminy, stowarzyszeniom, organizacjom społecznym, mieszkańcom - do realizacji swoich celów z wykorzystaniem celów programów operacyjnych rozdzielających środki unijne w Polsce.

W 2010 roku gmina Podedwórze zrealizowała i realizuje zadania, które są wspierane ze środków unijnych.

Z **Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich** na lata 2007-2013, w 2010 roku zbudowano 75 przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy, w ramach projektu: Budowa systemu kanalizacji zagrodowej w miejscowościach Gminy Podedwórze, działanie 321 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej.

W ramach działania **Odnowa i Rozwój Wsi** odnowiono i wyposażono świetlicę wiejską w Podedwórze; Działanie 4.1/413 Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju dla opera-

Zmodernizowana świetlica wiejska w Podedwórze

cji które odpowiadają warunkom przyznania pomocy.

W ramach działania 313,322,323 **Odnowa i Rozwój Wsi Program Rozwoju Obszarów Wiejskich** na lata 2007-2013, wykonywany jest remont Białego Kościoła w Podedwórze. Jest to wniosek parafii Opole w Podedwórze, gmina udziela pomocy merytorycznej i administracyjnej.

Zadanie: Europejski Fundusz na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestuje w obszary wiejskie. Operacja mająca na celu: Odnowę zabytkowego zespołu kościelnego wraz z zagospodarowaniem otaczającej go przestrzeni.

Trwa procedura przygotowań do przetargu, będzie realizowany II etap projektu: **Budowa dróg gminnych wchodzących w skład Obszaru Turystycznego Dolina Zielawy**. Powstaną na terenie gminy dwie drogi, jedna w Podedwórze, druga w Rusiśtach.

Poczyniono przygotowania do realizacji wniosku w ramach porozumienia gmin Dolina Zielawy - **Czysta energia w Dolinie Zielawy**. Zostanie zainstalowanych 104 kolektory słoneczne, które będą ogrzewały wodę na potrzeby indywidualnych gospodarstw domowych. Wyboru dokonano poprzez losowanie.

Gmina Podedwórze w partnerstwie "Dolina Zielawy" złożyła wniosek o dofinansowanie do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013, II oś priorytetowa Infrastruktura ekonomiczna, działanie 2.4 Marketing gospodarczy schemat B: Dolina Zielawy ponadlokalną marką na mapie gospodarczej Lubelszczyzny; projekt będzie realizowany w 2011 r.

Zostały złożone wnioski do **Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Jagiellońska Przyszań**, które ma siedzibę w Parczewie. Zrzesza sześć gmin z powiatu parczewskiego i jedną - Ostrów Lubelski z powiatu lubartowskiego.

LGD Jagiellońska Przyszań realizuje operacje w ramach działań Osi 4 Leader z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla małych projektów, tj. operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działań Osi 3, ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi.

W ramach małych projektów są lub będą realizowane następujące operacje:

- **Imprezy i festyny atrakcją turystyczno-rekreacyjną gminy Podedwórze**. W ramach tej operacji w dniach 12-13 czerwca odbył się w Hołownie Festyn Święto Krainy Rumianku, a **22 sierpnia w Podedwórze odbędzie się Piknik Rodzinny** - impreza integrująca mieszkańców gminy Podedwórze.

- Będzie zrealizowana operacja: - **Ścieżka rowerowa śladami pozostałości polodowcowych**, ten program obejmuje dwa sołectwa Bojary i Niecielin, a przyznane fundusze zostaną wykorzystane na uatrakcyjnienie ścieżki rowerowej przebiegającej przez teren tych sołectw. Na trasie będzie stacja - świetlica wiejska w Bojarach.

Przygotowanie tej świetlicy do użytku jest dla nas ważne, ponieważ mamy trochę młodzieży i potrzebne jest mieszkańcom wsi miejsce gdzie można się spotkać, czy nawet zorganizować rodzinną uroczystość - powiedział **Władysław Kondruciuk** sołtys Bojar.

Coś musimy mieć, żeby coś się działo - powiedział **Kazimierz Zielonka** sołtys Niecielina. Do realizacji tego zadania wykorzystamy fundusze sołeckie.

- Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania i Rozwoju Wsi Lubelskiej w Zaliszczu złożyło wniosek na mały projekt do LGD Jagiellońska Przystań, postanowiono zorganizować większą imprezę cyrkową. Odważne stowarzyszenie i ciekawy pomysł, który niewątpliwie przyczyni się do integracji mieszkańców wsi.

- Kolejny mały projekt realizuje Gminna Biblioteka Publiczna w Podedwórzcu z programu Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich Europa Inwestująca w Obszary Wiejskie; Operacja mająca na celu utrwalenie tradycji historyczno-kulturowej regionu poprzez wydanie publikacji dokumentującej historię zabytków: „**Dzieje Parafii Opole wpisane w dziedzictwo regionu**” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi 4 LEADER, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Podsumowaniem programu będzie konferencja i promocja publikacji poświęconej historii miejscowości Podedwórze i parafii Opole.

- Biblioteka już dziś zaprasza wszystkich mieszkańców gminy na niedzielę 12 września, wówczas odbędzie się konferencja w czasie której wykłady będą mieli: **Dariusz Tarasiuk** autor publikacji, **Henryk Milanowicz** z TUL oraz **Marcin Miszczuk** autor pracy magisterskiej na temat unitów na terenie parafii Opole.

Na koniec wystąpi zespół Wrzeciono - powiedziała **Marianna Zamyłko** dyrektor GBP.

- Każda rodzina z parafii Opole otrzyma bezpłatnie publikację i materiały promocyjne informujące o realizacji projektu - mówił **Krzysztof Chilczuk** wójt gminy. Zapraszam wszystkich mieszkańców, bowiem znajomość historii ziemi najbliższej to istotny element naszej tożsamości narodowej i kulturowej.

Z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki gmina Podedwórze zrealizowała i realizuje następujące projekty:

- **Przyjazne Przedszkole w gminie Podedwórze**, projekt realizowany w ramach POKL współfinansowany ze środków

Przyjazne Przedszkole

Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego przez Zespół Placówek Oświatowych w Podedwórzcu, Projekt trwa od 1 sierpnia 2009 r. do 31 lipca 2011 r.

- Kolejny projekt - **Wspólna inicjatywa wspólny sukces**, którego celem było wykorzystanie jednego z atutów Doliny Zielawy do aktywizacji mieszkańców i rozwoju regionu, 20 osób ukończyło kurs zielarski.

- Uczestnicy projektu - **Wykorzystaj swój potencjał**, zdobywali kwalifikacje do wykonywania zawodu przewodnika turystycznego.

- Realizowany jest projekt „**Tradycja i Praca**”, priorytet VI. Rynek pracy otwarty dla wszystkich działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspierania aktywności zawodowej w regionie Poddziałanie 6.1.1 Wspieranie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy.

- Działanie 9.1.2 **Akademia Efektywnej Nauki**, projekt będzie realizowany od 1 sierpnia 2010 do 30 lipca 2011 r.

- Złożono wniosek na Priorytet 7 Promocja integracji społecznej **Nowa perspektywa**, projekt będzie realizowany od 1 października 2010 r. do 30 września 2012 r. - utworzenie i funkcjonowanie świetlicy środowiskowej, która zostanie ulokowana w wyremontowanej świetlicy wiejskiej w Podedwórzcu.

Dzięki małemu projektowi - **Miejsca rekreacji turystycznej** w Podedwórzcu, zostanie zagospodarowany teren wokół świetlicy, poprzez wybudowanie drewnianej altanki, grilla ogrodowego, huśtawki. Zostanie zakupiona kosiarka samojezdna, co umożliwi zagospodarowanie i pielęgnację terenu zieleni.

Będzie też realizowany projekt **Skuteczne NGO strategia współpracy gminy Podedwórze z organizacjami pozarządowymi**, priorytet 7 Promocja integracji społecznej.

Gmina Podedwórze stara się o pozyskanie środków z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, które wykorzysta na budowę trzech przepustów w Opolu i dwóch mostów: w Kaniukach na Żylawie i w Antopolu na tzw. cieku wodnym Rów-Rzeczka. Ze względu na tegoroczną powódź realizacja tych zadań przeciągnie się, bowiem MSWiA wszelkie możliwe fundusze przeznacza na tereny zalane.

Oprócz funduszy europejskich gmina Podedwórze zawsze korzysta z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, który wykorzystuje na poprawę infrastruktury drogowej.

- *Jestem zadowolony z aktywności mieszkańców gminy, która wyraża się w różnych obszarach. Najważniejsze, że podejmowanie inicjatyw czy to indywidualnie czy w grupie aktywizuje ludzi, wpływa na kształtowanie postaw, pozwala na zdobycie nowych umiejętności i kwalifikacji. A aktywny człowiek to kapitał naszej gminy* - mówił **Krzysztof Chilczuk** wójt gminy.

Gmina Podedwórze jest przykładem, że nawet przy ograniczonych możliwościach finansowych przemyślane i konsekwentne działania przynoszą widoczne efekty wpisujące się w rozwój gminy. W obszarze społecznym ważna jest współpraca pomiędzy Gminą Podedwórze a parafią Opole-Podedwórze, która zaowocowała wnioskiem złożonym przez parafię na remont Białego Kościoła. Współpraca z mieszkańcami gminy to planowane kolektory słoneczne. Właśnie w ten sposób, poprzez aktywizację lokalnych środowisk budowane jest społeczeństwo obywatelskie.

Ewa Koziara

O gminie Podedwórze powiedzieli...

Sławomir Sosnowski wice-marszałek Województwa Lubelskiego: Gmina Podedwórze kojarzy mi się zawsze z rumiankiem - Hołowno. Rumiankowe lato to inicjatywa wykraczająca już poza powiat. Parafia, która znajduje się na terenie gminy ma dwa kościoły. Utrzymanie zażytkowych obiektów jest dużym wysiłkiem parafii. Prężnie działa Ochotnicza Straż Pożarna, jest dobra współpraca w Radzie Gminy, po-

między wójtem a przewodniczącym i radnymi.

Gmina Podedwórze często przewija się na listach, które kwalifikujemy do wsparcia unijnego, wykonuje projekty począwszy od infrastrukturalnych a skończywszy na kulturze i projektach społecznych skierowanych do mieszkańców gminy.

Porozumienie „Dolina Zielawy” jest przykładem szerokiej współpracy, z jednej strony pomiędzy samorządami wchodzącymi w skład porozumienia a z drugiej strony „Dolina Zielawy” skutecznie aplikuje o środki unijne na realizację wspólnych projektów. Jest to przykład współpracy godny naśladowania.

Należy kontynuować inicjatywy gminy w zakresie rozwoju rekreacji i turystyki, bowiem jest to sposób na dywersyfikację dochodów mieszkańców wsi. A na terenach wiejskich coraz bardziej wskazana jest inna działalność gospodarcza.

W gminie są bardzo dobre gospodarstwa produkujące trzodę chlewną i mleko, które są również aktywne w pozyskiwaniu środków unijnych na rozwój gospodarstw i produkcji.

Niewątpliwym problemem jest położenie terenu gminy w dolinie kanału Wieprz-Krzna, co wiąże się z okresowym zalewaniem gruntów i łąk.

Podedwórze jest gminą o dużym potencjale rozwojowym, często reprezentuje powiat a nawet województwo, a za tymi sukcesami stoi władza samorządowa i aktywni ludzie, którym należy podziękować.

sukcesami stoi władza samorządowa i aktywni ludzie, którym należy podziękować.

Andrzej Romańczuk dyrektor Agencji Rynku Rolnego, radny Województwa Lubelskiego, członek Komisji Infrastruktury, Inwestycji i Gospodarki, Komisji Budżetowej oraz Rozwoju Regionalnego i Współpracy Zagranicznej: Gmina Podedwórze jest bardzo małą gminą, ale niesamowicie aktywną w róż-

nych dziedzinach. Na szczególnie szacunek zasługują władze samorządowe gminy, które są pionierami w pozyskiwaniu funduszy unijnych na rozwój infrastruktury jak również na aktywizację mieszkańców. Ich działania są widoczne nie tylko na płaszczyźnie wojewódzkiej, ale także krajowej. Dzięki tym działaniom gmina się rozwija prawidłowo i można stwierdzić, że lepiej niż inne podobne gminy. Mieszkańcy tej gminy zajmują się przede wszystkim rolnictwem, tutaj stwierdzam, że rolnicy z tej gminy inwestują w swoje gospodarstwa, podnosząc standardy produkcji i pracy.

Jerzy Sz waj - radny Województwa Lubelskiego, przedstawiciel powiatu parczewskiego, członek Komisji Infrastruktury, Inwestycji i Gospodarki oraz Komisji Rozwoju Wsi i Ochrony Środowiska:

- Gmina Podedwórze jest najmniejszą z gmin Powiatu Parczewskiego. Aby zaistnieć w społeczności samorządowej postawiła na wielokierunkowy rozwój i to z dobrym skutkiem. Aktywnie korzysta z

funduszy unijnych, powstają nowe drogi i nowoczesna infrastruktura, rozwija się turystyka. W celu lepszego pozyskania środków unijnych tworzy związki z gminami ościennymi, w których często jest na pozycji lidera. Na szczególną uwagę zasługuje aktywność mieszkańców gminy. Powstają stowarzyszenia promujące gminę, kultywujące rodzime tradycje i obyczaje. Gmina coraz częściej zaczyna przyciągać artystów, którzy czerpią tu inspirację do swojej twórczości.

Przemysłane działania władz samorządowych gwarantują gminie dalszy rozwój i sprawiają, że gmina Podedwórze staje się terenem coraz bardziej znanym w powiecie, województwie a nawet w kraju, a sama miejscowość Podedwórze pięknieje.

Romuald Dydiuk - przewodniczący Zarządu Międzygminnego Związku Celowego we Włodawie:

Gmina Podedwórze to najmniejsza z 10 gmin członków Międzygminnego Związku Celowego z siedzibą we Włodawie. Ze względu na koszty i krótki okres dostosowawczy nie byłaby w stanie samodzielnie dostosować swojego wysypiska do obowiąz-

jącego prawa w zakresie gospodarki odpadami i ochrony środowiska, a jak wszystkim wiadomo, z końcem 2009 roku dotychczasowe wysypiska gminne utraciły możliwość składowania na nich odpadów.

Swoją rozważną decyzją o przystąpieniu do Związku i przekazania mu zadania własnego gospodarki odpadami Rada i Wójt Gminy zapewniły w ten sposób miejsce na swoje odpady, docelowo ich odbiór oraz transport od mieszkańca do Zakładu Zagospodarowania Odpadów we Włodawie. I co najważniejsze, realizacja tego zadania będzie możliwa przy zaangażowaniu tylko około 40% kosztów własnych, proporcjonalnie do liczby mieszkańców gminy.

Nasze wspólne działania zaowocowały tym, że jesteśmy w przededniu podpisania umowy o dofinansowanie projektu, budowy nowoczesnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów we Włodawie, który rozwiąże problem, zgodnej z dyrektywami unijnymi w tym zakresie, gospodarki odpadami na terytorium dziesięciu gmin, członków Związku.

Cieszy mnie fakt jako przewodniczącego Zarządu Międzygminnego Związku Celowego z siedzibą we Włodawie, że pan **Krzysztof Chilczuk** - wójt gminy Podedwórze, dostrzega celowość wspólnych przedsięwzięć, co rokuje pozytywnie na dalszą współpracę.

Henryk Konon lekarz, ordynator WSS w Białej Podlaskiej: Pochodzę z Hołowna, gminę znam od zawsze. Czasy mojego dzieciństwa..., parafię mieliśmy w Podedwórze, tam chodziliśmy do kościoła i służyłem do mszy, ks. Ryder zachęcał nas do takiej bliskości z kościołem. Przy kościele był parking dla koni, później stawiano tam motocykle, które wyparty parkowane samochody, coraz ich jest więcej i coraz lep-

szych marek. Przy okazji odpustu trudno zaparkować.

Od kiedy wyjechałem z domu, zawsze starałem się uczestniczyć w lipcowym odpuscie w naszej parafii - Matki Bożej Szkaplerznej. Ta uroczystość gromadziła i gromadzi bardzo dużo ludzi, którzy przyjeżdżają z całego kraju. Większość z mojego pokolenia koleżanek i kolegów poszła na studia i wyjechało z terenu gminy. Odpust lipcowy jest okazją do odwiedzenia domu rodzinnego, spotkania koleżeńskiego, jeśli już nie powspominania tamtych czasów to przynajmniej przywitania się i spotkania na chwilę pod kościołem. U nas młodzież zawsze była bardzo ambitna.

Droga pomiędzy Hołownem a Podedwórzem najpierw była polna, następnie wyłożona została brukiem. Pamiętam jak powstawała ta utwardzona droga, ponieważ ci, którzy ją budowali mieszkali u nas, a ja chodziłem patrzeć jak ten bruk jest kładziony.

Jeździło się konno, w gospodarstwie mojego ojca a przedtem dziadka zawsze były dobre konie, oni lubili konie i dbali o te zwierzęta.

Moi rodzice ucząc nas, mnie i mojego brata pracy, wprowadzali w funkcjonowanie dużego gospodarstwa. Wówczas dużo prac należało wykonywać ręcznie, kosiło się kosą. Pamiętam kiedy w gospodarstwie przybływały konne maszyny: grabiarka, żniwiarka, snopowiązałka i na moich oczach wieś się zmieniała.

Elektryczność w Hołownie założono w tym samym czasie co w Podedwórze, wówczas przewodniczącym Gromadzkiej Rady Narodowej był człowiek z Hołowna.

W tym samym okresie próbowano w okresie letnim zorganizować przedszkole dla dzieci rolników, ale dzieci w czasie wakacji pomagały w gospodarstwach i to stanęło na przeszkodzie, realizacji pomysłu.

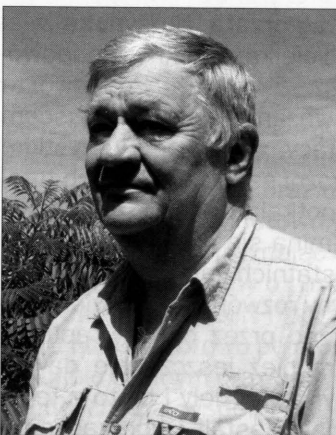
Do szkoły miałem blisko, była to siedmioklasowa szkoła, małe, łączone klasy, ale bardzo dobrzy nauczyciele. Kierownikiem był pan **Jan Różnowicz**, to on poświęcał nam czas nie tylko w czasie zajęć szkolnych, ale również po lekcjach zachęcał do uprawiania sportu, latem lekkoatletyki i jego ulubionej piłki siatkowej, zimą lodowisko. Rzeka Zielawa wyglądała zupełnie inaczej, wylewała i tworzyły się hektary lodowiska, które dzięki pasji i aktywności nauczyciela wykorzystywaliśmy ucząc się jeździć na łyżwach i gry w hokeja.

Kiedy wracam do gminy Podedwórze, do Hołowna, tym bardziej widzę jak tam się zmienia na korzyść, ludziom żyje się coraz bardziej wygodnie - dobra droga, wodociąg, rzeka Zielawa została zmeliorowana i już tak nie wylewa, powstają bardzo ciekawe inicjatywy kulturalne. I z tego słynie Hołowno. Od lat grupa ludzi zaangażowała się w przedsięwzięcie ukazujące bogactwo kulturowe i piękno tej ziemi.

Nowoczesny rozwój gminy rozpoczął się już w wolnej Polsce, po 1989 roku, przyszedł czas na inicjatywy oddolne, gmina pozyskuje spore środki unijne, które w znaczący sposób wspierają aktywność i pomysłowość mieszkańców gminy.

Obecny wójt **Krzysztof Chilczuk** to prężny, inteligentny o dużej wiedzy człowiek, bardzo zaangażowany w rozwój gminy. Wie co podejmowane inicjatywy mają przynieść ludziom i z rozmysłem je planuje. Znam go osobiście, o takich ludziach mówi się, że to właściwy człowiek na właściwym miejscu.

Gmina pięknieje. Jeszcze dziś kiedy tam jadę, to czuję, że jadę do siebie. Mam tam rodzinę. Z ludźmi z Hołowna, z Podedwórza i innych wsi jestem w kontakcie według ich potrzeb medycznych. Starsze pokolenie znam, młodsze poznaję jeśli zaistnieje taka konieczność.

Wojciech Eminowicz prezes Koła Łowieckiego Szóstak: Od ponad 30 lat przyjeżdżam na teren gminy Podedwórze. Pamiętam na początku lat 60. XX wieku były jeszcze „kocie łby” a jedyny autobus tak zwany „matysiak” STW przyjeżdżał raz na dobę. Wsiadaliśmy z bratem w Kaniukach i szliśmy do lasu, nocleg zwykle był w stodole u zaprzyjaźnionego gospodarza. Wtedy był inny las. W samym jego środku opolskie

bagna i kaczki. Ten teren był bardzo zabagniony, melioracja, budowa kanału Wieprz-Krzna zmieniła warunki przyrodnicze tego obszaru. W mojej rodzinie myślistwo obecne jest od pokoleń. Tereny łowieckie gminy Podedwórze połączyły mnie z tym miejscem i ludźmi.

Hołowno to środek obwodu łowieckiego, jest dobry dojazd,

piękne tereny. Zdecydowanie lepiej się tutaj czuję niż w mieście.

Decyzja żeby coś kupić na miejscu dojrzała latami i przed 10 laty kupiliśmy z żoną posesję w Hołownie. Żona zawsze ze mną przyjeżdża, lubi tu być i pracować, zieleń, kwiaty, rabaty to jej praca. Chodzi ze mną na polowania. Teraz przyjechaliśmy na tydzień z wnukiem, który lubi tutaj być.

A więc śmiało można powiedzieć, że pokoleniowo jesteśmy z tymi terenami związani. Na stałe mieszkamy w Lublinie, ale zawsze lubiłem wieś. Tutaj ludzie są niezwykle życzliwi, zżyliśmy się z tym środowiskiem.

Myśliwi są niezwykle mobilni, to nie tylko obecność w lesie, również wśród ludzi, dostrzegamy ich potrzeby i staramy się pomagać. Przed 10 laty Polski Związek Łowiecki powołał komitet w ramach akcji Pomóż dzieciom przetrwać zimę, nasze koło łowieckie aktywnie w to weszło i stąd współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i z Gminą Podedwórze.

Jesteśmy aktywni w akcjach zbiorowych, ale też pomagamy indywidualnie. Tak się składa, że z problemami dzieci i rodzin spotykamy się cały czas, ponieważ w nagankę na polowania chodzą zwykle dzieci, które chcą same zarobić pieniądze, bo rodziców często nie stać na kieszonkowe.

Koło nasze ściśle współpracuje z *Fundacją im. Leszka Podkańskiego* i jej prezesem **Sebastianem Podkańskim**, który jest też członkiem naszego koła. Dzięki tej współpracy mamy znacznie większe możliwości w pomaganiu tym, którzy tego potrzebują.

Od lat organizujemy dzieciom Dzień Dziecka w lesie, dla mieszkańców białe niedziele, ponieważ w naszym kole mamy dużo lekarzy o pożądanym specjalnościach. W tym zakresie współpracujemy też z ośrodkiem zdrowia w Podedwórze. Władze gminy są na takie działania otwarte i współpraca będzie kontynuowana, rozwijana oraz doskonała. Współpraca z **Krzysztofem Chilczukiem** wójtem gminy bardzo dobrze się układa, trzeba przyznać, że od kiedy pełni obowiązki wójta w gminie widać zmiany. Ta rozwijana przez niego współpraca ze wszystkimi, którzy w różnych zakresach i obszarach wspierają rozwój gminy jest dobrym kierunkiem.

Małgorzata Nurzyńska właścicielka Apteki w Podedwórze: Z gminą Podedwórze związana jestem miejscem pracy, ale przede wszystkim ważni są ludzie, których tutaj spotkałam.

Gmina się rozwija, a w ciągu ostatnich lat widać intensywny rozwój. Zmiany widzę patrząc przez okno w aptecę. Przecież jeszcze nie dawno były tutaj doły i błoto a teraz mamy asfalt i uporządkowany teren, wszędzie posprzą-

tane. Samo Podedwórze się zmienia i centrum nabiera charakteru, budowa parkingu pomiędzy Białym Kościołem a Urzędem Gminy w estetyce miejscowości dużo zmieniło. Teraz młodzież, bo im to jest najbardziej potrzebne, będzie miała świetlicę. Pobliskie Hołowno z Ośrodkiem Edukacji Regionalnej rozstawia gminę w województwie i w Polsce.

Gmina żyje i widzę, że coraz więcej ludzi chce coś zrobić,

zmienić. Aktywność społeczna i zmiany świadczą, że mamy dobrego gospodarza. Pan wójt Krzysztof Chilczuk jest człowiekiem otwartym na potrzeby społeczności lokalnych, a to w dzisiejszych czasach jest bardzo ważne.

Bojącą tego terenu i nie myślę tylko o gminie Podedwórze, jest proporcjonalnie większa liczba osób starzejących się w stosunku do osób młodych. Ludzie starsi często są samotni i mają przewlekłe choroby. Ale i tutaj widać solidarność społeczną, nie są to ludzie opuszczeni, bo sąsiad podwiezie do lekarza, jak trzeba przywiezie receptę, czy pomoże w zmaganiu się z codziennością. Ta ludzka życzliwość jest bardzo ważna w życiu.

Artur Becher przewodniczący Rady Gminy Podedwórze: Gmina Podedwórze to aktywny samorząd i aktywna społeczność lokalna. Razem tworzy to dobrą płaszczyznę współpracy i współdziałania, daje szansę na rozwiązywanie problemów, sprzyja podejmowaniu nowych wyzwań w otoczeniu coraz większej konkurencji.

Funkcjonowanie Polski w Unii Europejskiej otworzyło nowe możliwości rozwoju.

Gmina Podedwórze efektywnie wkomponowuje się w różne mechanizmy budżetowania, np. Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013. Pokłosiem tego są zrealizowane i realizowane inwestycje oraz projekty nastawione na wzmocnienie kapitału społecznego. Wszystkie mają szczególną wartość dodaną, bowiem w przyszłości dają szansę na większą konkurencyjność obszaru, rozwój gospodarczy, przedsiębiorczość mieszkańców i zwiększenie zatrudnienia.

Gmina Podedwórze jest aktywną jednostką samorządu terytorialnego, funkcjonującą w licznych gremiach: począwszy od celowych międzygminnych związków komunalnych, poprzez Związek Gmin Lubelszczyzny, Euroregion Bug, po Dolinę Zielawy i Lokalne Grupy Działania. Ta szeroka współpraca owocuje licznymi wspólnymi przedsięwzięciami, zarówno inwestycyjnymi, jak i szkoleniowymi, czy marketingowymi. Nadszedł czas wypełnia ustawowych obowiązków gminy w porozumieniu z innymi jednostkami terytorialnymi. To szansa na efektywniejsze gospodarowanie publicznymi pieniędzmi, to również szansa na ich pomnażanie poprzez wspólne pozyskiwanie środków finansowych na określone zadania. Niech przykładami takich zadań będą budowa dróg gminnych w Dolinie Zielawy i zakładanie kolektorów słonecznych.

Podejmowane działania służą przede wszystkim rozwiązywaniu określonych lokalnych problemów. Każdy samorząd napotyka tutaj na wiele trudności. Nie wszystkie oczekiwania społeczne są zaspakajane. Przede wszystkim masa pomysłów i potrzeb rozbija się nie o zdolności organizacyjne, lecz o możliwości budżetu urzędu. Nasza gminna rzeczywistość nie jest taka jak postrzegają ją optymiści, ale z pewnością nie jest też taka jak widzą ją pesymiści. W dynamicznie zmieniającym się otoczeniu ze-

Szkolna Giełda papierów Wartościowych w Podedwórz.

IV Edycja Inwestorzy giełdowi

Idea uczestnictwa w Szkolnym Projekcie Edukacyjnym „I Ty możesz zostać inwestorem giełdowym!” - IV edycja sprowadzała się do zarządzania wirtualnymi oszczędnościami. Głównym kierunkiem lokowania środków finansowych stały się akcje spółek giełdowych notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Uczestnicy projektu rywalizowali między sobą o miano najsukuteczniejszego inwestora giełdowego. Nagrody dla Laureatów i uczniów wyróżnionych w Projekcie ufundował Bank Spółdzielczy w Wisznicach.

Rywalizacja zwykle wywołuje emocje. W tym projekcie to czynnik podnoszący motywację. To bardzo ważne, bowiem wielu uczestników musiało odebrać srogą lekcję z inwestowania. Ich „niepowodzenia” dają do myślenia wszystkim graczom giełdowym. Nie można bowiem traktować inwestowania na giełdzie, jako formy łatwego i prostego pomnożenia oszczędności - pewnego zysku.

Jednakże trzeba zauważyć, że obarczone ryzykiem działania młodych inwestorów, w miarę upływającego czasu, stawały się coraz bardziej dojrzałe i przemyślane. Cieszy fakt, że również naznaczone krytycznym uczniowskim spojrzeniem na różne formy lokowania oszczędności.

Tak jak w poprzednich edycjach, mechanizm wolnego rynku - wyrażający się prawami popytu i podaży - niektórym graczom pozwolił osiągnąć wirtualny sukces finansowy. Udatne inwestycje często poprzedzały żmudne analizy danych tabelarycznych i notowań poszczególnych spółek giełdowych. Systematyczność i aktywność były tu - głęboko wierzę - nauki i zabawy.

W dniu 24 czerwca 2010 roku uroczystie podsumowano IV edycję Szkolnego Projektu Edukacyjnego „I Ty możesz zostać inwestorem giełdowym!”. Pan **Zbysław Gabrylewicz** Prezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Wisznicach wręczył ufundowane nagrody. Tytuł Laureatów przypadł uczniom **Paulinie Król** i **Natalii Tarasiuk**. Za aktywność w projekcie wyróżniono **Michała Skorupskiego**, **Aleksandrę Becher**, **Mirosława Antoniuka**, **Joannę Pańko** oraz **Damiana Klimczuka**. Wszyscy gracze Szkolnej Giełdy Papierów

Wartościowych otrzymali pamiątkowe certyfikaty. Zespół uczniowski realizujący omawiany projekt włączył się w przygotowanie materiałów końcowych i ich wykorzystanie w opracowaniu następujących produktów finalnych: raportu „Parkiecik”, który podsumowuje uczniowskie inwestycje, prezentacji multimedialnej o przebiegu projektu, danych poświęconych różnym strategiom oszczędzania i inwestowania posiadanych środków pieniężnych.

IV edycja Projektu okazała się również przedsięwzięciem partnerskim na rzecz edukacji ekonomicznej. Działania Zespołu Placówek Oświatowych w Podedwórzu wspierały - oprócz wspomnianego Banku Spółdzielczego w Wisznicach - inne podmioty. „Słowo Podlasia” objęło Szkolną Giełdę Papierów Wartościowych patronatem medialnym, zaś Urząd Gminy w Podedwórzu reprezentowany przez Wójta Pana **Krzysztofa Chilczuka** sfinansował wydruk „Parkiecika” (gazetki poświęconej uczniowskim inwestycjom).

W imieniu uczestników projektu „I Ty możesz zostać inwestorem giełdowym!” składam serdeczne podziękowania wymienionym instytucjom i osobom, które przyczyniły się do promocji edukacji ekonomicznej w środowisku gimnazjalistów.

*Artur Becher
autor projektu*

wnętrznym szczególnym wymogiem staje się partnerstwo wszystkich podmiotów uczestniczących w życiu publicznym, partnerstwo na rzecz wzbogacania przestrzeni publicznej. Bardzo ważne są różnorodne inwestycje, ale też potrzebny jest wysiłek na rzecz edukacji, kultury, sportu. Sądzę, że Gmina Podedwórze bliżej jest teraz złotego środka w postaci zrównoważonego rozwoju, niż była kilka lat wcześniej.

Zakres podejmowanych wyzwań w kadencji 2006-2010 upoważnia do oddania szacunku i złożenia podziękowań. Z dumą muszę przyznać, że wśród naszych partnerów samorządowych jest Wicemarszałek Województwa **Sławomir Sosnowski**. To człowiek, któremu wiele zawdzięczamy. Jego życzliwość oraz wrażliwość na potrzeby różnych środowisk zawsze towarzyszyły naszej współpracy. Serdecznie za to Panu Marszałkowi Sosnowskiemu dziękuję. Jestem przekonany, że ciągle realizowane projekty mogą liczyć na przychylne wsparcie Urzędu Marszałkowskiego.

Wyjątkowy szacunek należy się również liderowi naszych

początną. Chciałbym gorąco podziękować Wójtowi Gminy Panu **Krzysztofowi Chilczukowi**. To wiele jego kreatywnych działań, pracowitość oraz upór doprowadziły do sukcesów inwestycyjnych. Odnotowały to rankingi wojewódzkie oraz ogólnopolskie, przyznając Gminie Podedwórze czołowe miejsca. Pamiętajmy o tym, że w każdym z tych wyróżnień jest wiele wyrzeczeń i poświęceń, które Pan Wójt zniósł, kierując się wzorowo pojmowaną służbą publiczną. Dziękuję Radnym oraz Sołtysom. Stworzyliśmy zespół połączony chęcią współpracy i kompromisu. Dziękuję mieszkańcom za liczne podpowiedzi i uwagi, te bardziej i te mniej krytyczne. Dziękuję za często okazywaną życzliwość. To bardzo potrzebne w sprawowaniu mandatu społecznego. Wszystkim życzę poczucia autentycznej dumy z przynależności do wspólnoty jaką z mocy prawa tworzą mieszkańcy Gminy Podedwórze.

Wysłuchała **Ewa Koziara**

Witraże w opolskim kościele

Światło i kolor

Kościół parafialny - parafii Opole w Podedwórzcu ozdobią trzy witraże ufundowane przez panią **Alicję Rudniewską** wnuczkę **Bohdana i Zofii Zaleskich**, prawnuczkę **Henryka i Antoniny Zaleskich** z Antopola.

Henryk Zaleski stał na czele komitetu budowy tego kościoła. W krypcie pod prezbiterium spoczywają właściciele Antopola i Piech z rodziny Zaleskich.

Witraże projektowały panie **Marta Piwocka i Elżbieta Zubowska** a wykonała pracownia pana **Mirosława Spirowskiego**.

Parafianie bardzo życzliwie przyjęli dar dla swojej świątyni. Marzy im się żeby wszystkie okna w kościele przyozdobić witrażami. Z parafianami zgadza się ks. proboszcz **Jan Liwak**, ale... - *Wszystko co robimy w kościele, nie robimy dla swojej chwały i dlatego wszystko trzeba przemyśleć i przemodlić. Nie możemy też podjąć żadnej decyzji bez pozwolenia Księdza Biskupa. Trzeci witraż, który będzie przedstawiał osobistą historię rodziny pani Alicji Rudniewskiej, wymagał wyjaśnień których udzieliłem księdzu biskupowi **Zbigniewowi Kiernikowskiemu** zanim on podjął decyzję, że wyrazi zgodę na jego umieszczenie w naszym kościele. Rodzina Zaleskich jest zasłużona dla naszej parafii.*

Witraże we wszystkich oknach? Teraz musimy dokończyć remont białego kościoła. Dobrze, że mamy na miejscu fachowców, którzy potrafią wykonać ramy okienne dla witraży. Myślę, że jak ksiądz biskup wyrazi zgodę to będziemy myśleli o innych witrażach. Na razie musimy dokończyć to co zostało zaczęte.

- *W naszym kościele nie ma zbyt wiele ozdób i dwa pierwsze witraże w prezbiterium stały się wielkim elementem dekoracyjnym, rozjaśniły wnętrze kościoła, pięknie poprawiły jego wygląd. Na witrażach przedstawiono postać papieża Jana Pawła II i Stefana Wyszyńskiego Prymasa Tysiąclecia - to wielkie postaci Kościoła w Polsce - mówiła **Barbara Kisiel** z Antopola.*

- *Widziałem witraże są piękne - mówił **Waldemar Kusiuk** z Antopola. Zasponsorowała je pani, która pochodzi z naszych Zaleskich z Antopola.*

- *U nas kościół nie miał jeszcze czegoś takiego i nie byłoby gdyby nie pani Alicja Rudniewska. Witraże są piękne, jak jestem w kościele, to nie mogę się napatrzeć. Mój tatuś Jan Prystupa był młodym chłopcem kiedy rozładowywał cegłę z cegielni w Piechach, w Opolu kiedy budowali ten kościół - powiedziała **Teresa Paluszkiwicz** z Antopola.*

- *Nam się wszystkim bardzo podoba, teraz zaczęło się coś w kościele dziać. Dobrze byłoby gdyby witraże były we wszystkich oknach - mówiła **Teresa Michalska** z Piech.*

- *To co zostało zrobione, zostanie i dobrze - powiedział **Andrzej Kuchta** sołtys Piech*

- *Nie jestem znawczynią, ale witraże są piękne - mówiła **Halina Hołod** z Podedwórzca. Ludzie są zachwyceni i wdzięczni pani Alicji Rudniewskiej za ten dar.*

- *Kiedy wchodzi się do kościoła są bardzo widoczne, kościół stał się radośniejszy - powiedział **Marek Polkowski** z Podedwórzca.*

Witraż pojawił się w architekturze nagle i to od razu w postaci skończonej zarówno artystycznie jak i architektonicznie, był to wiek X do XI. Apogeum sztuki witrażowej przypada na czasy katedr. Katedra gotycka wprowadza człowieka w prawdę o nim samym - człowiek jest niczym, Pan Bóg jest dla nas wszystkim. Witraż nie jest obrazem, to jest objawienie misterium światła i koloru i to jest najważniejsze. (ek.)

Patrz str. 12

ŚWIĘTO Krainy Rumianku

Po raz pierwszy festyn w Hołownie był imprezą dwudniową zorganizowaną w dniach 12-13 czerwca 2010 r. Stało się to możliwe za sprawą programu III Dni Dziedzictwa Jana Pawła II „Kultura pamięci - tożsamość Rzeczypospolitej” pod patronatem Fundacji Przestrzeni Obywatelskiej Pro Publico Bono i Stowarzyszenia Genius Loci - stałych partnerów organizatorów festynu, a więc gminy Podedwórze i Stowarzyszenia na rzecz aktywizacji mieszkańców Polesia Lubelskiego.

Patronat honory objął **Krzysztof Grabczuk** marszałek województwa lubelskiego.

Po raz piątą impreza została zorganizowana przy Ośrodku Edukacji Regionalnej w Hołownie.

W ramach III Dni Dziedzictwa został wygłoszony odczyt przez **Sławomira Piwowarczyka** dotyczący wykorzystania przez małe społeczności dziedzictwa Jana Pawła II.

Pierwszy dzień poświęcony był promocji projektu Tradycja i Praca, który obejmuje obszar powiatów: parczewskiego, bialskiego, włodawskiego i lubartowskiego.

Festyn obfitował w wiele atrakcji, jedną z nich był spektakl „Drzewo” Wiesława Myśliwskiego w inscenizacji plenerowej Stefana Szmidta, z obsadą znanych i lubianych aktorów scen warszawskich.

W trakcie festynu można było obejrzeć ciekawe wystawy, posłuchać porad zielarzy, spróbować regionalnych potraw, posłuchać występów zespołów i solistów.

Festyn zakończył się zabawą taneczną. (ek.)

Festyn „Święto Krainy Rumianku” zorganizowany w ramach operacji „Imprezy i festyny atrakcją turystyczno-rekreacyjną gminy Podedwórze” Oś 4 Leader w ramach PROW 2007-2013 Działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju.

Rumiankowe lato

Krzysztof Chilczuk wójt gminy - w czasie otwarcia festynu, towarzyszą jemu Artur Becher przewodniczący RG i Jolanta Burzec sekretarz gminy

Poleska ruszałka

Program artystyczny w wykonaniu zespołów ludowych cieszył się dużym zainteresowaniem

Widownia festynu

Oczekiwanie na rozpoczęcie wieczornego widowiska

Panowie Krzysztof Chilczuk i Stefan Szmid dziękują sobie, za spotkanie

Spektakl "Drzewo" w inscenizacji plenerowej Stefana Szmida

Najładniejszy ogród i balkon

I miejsce w kategorii najładniejszy balkon Barbara i Zygmunt Kisiel z Antopola. Za zamieszczenie w poprzednim numerze innego zdjęcia przepraszamy.

Światło i kolor

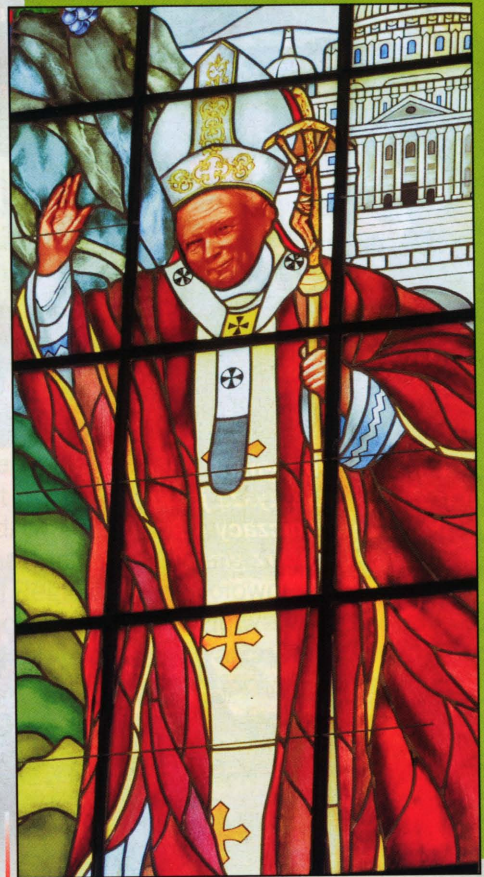

foto: A. Trochimuk